

Doktori (PhD) értekezés tézisei

**Vidoni Testvérek és társaik.
Friuliak a magyar szalámigyártásban
egy debreceni üzem példáján keresztül**

Blaskó Barbara Katalin

Témavezető: Dr. Pete László

DEBRECENI EGYETEM

Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola

Debrecen, 2020

1. Az téma meghatározása, az értekezés célkitűzése

A történelem folyamán számos kapcsolódási pontot találunk Itália és Magyarország között, valamint Debrecen és az olaszok kapcsolata is nyomon követhető. Mivel a városban időző vagy élő itáliaiak jelentősebb szerepet játszottak a Debrecen és az ország életében is kiemelkedő fontosságú eseményekben, tevékenységekben, a társadalmi-kulturális és gazdasági élet alakításában, így hozzájárultak ahhoz is, hogy a város meghatározó szereplője legyen a magyar történelemnek. Elég, ha Giovanni Battista Carlonére gondolunk, a Szent Anna-templom építőmesterére vagy honfitársára, Alessandro Monti ezredesre, aki az 1848–1849-es forradalom és szabadságharc idején itt szervezte meg légióját. Ezzel bevészte nevét a magyar nemzet történelmébe és később Debrecen utcánév-kataszterébe is, mivel az ő tiszteletére nevezték át a debreceni Magos utcát Monti ezredes utcává 1929-ben. A Domb és Magos utca közötti területen épült fel ugyanis az értekezésben tárgyalt Vidoni Szalámigyár, melyet szintén egy Olaszországból érkezett család alapított 1886-ban. A város erősödő olasz kapcsolatainak bemutatásához a 20. század első feléből mindenképpen említést érdemelnek még az 1927-től induló debreceni Nyári Egyetemek is, hiszen erre a programsorozatra jelentősebb számú olasz hallgató érkezett minden évben, többek között az ebben az időben létrejött Olaszbarátok Monti Körének (*Circolo Monti Amici dell'Italia*) közbenjárására. Ennek létrehozásában és működtetésében a gyáralapító Vidoni család tagjai szintén közreműködtek.

A város történetében meghatározó itáliaiak közül a disszertációban a Friuliból érkező bevándorlók kerülnek részletesebb bemutatásra. Közülük egyértelműen kiemelkedik a Debrecen gazdasági és társadalmi-kulturális életében egyaránt fontos szerepet játszó Vidoni család. A disszertáció révén nyomon követhető, hogyan integrálódott a Vidoni Testvérek szalámigyára nemcsak a város életébe, hanem a régió mindennapjaiba is a sertésstenyésztés egyik legnagyobb felvevőjeként, nagyüzemként, foglalkoztatóként, szoros kapcsolatokat alakítva ki a környékbeli gazdákkal, uradalmakkal. A Vidoni család több évtizedes debreceni jelenléte és az irányításuk alatt álló üzem ugyanis jelentős mértékben befolyásolta a város gazdasági életét és egy olyan iparág meghonosodását segítette elő, mely bár igazodott a helyi hagyományokhoz, egyben új irányvonalat is képviselt, hiszen a húsipari ágazat egy új szektorának kialakításában vett részt. A disszertáció tehát az említett olasz família Debrecenben végzett tevékenységének részletesebb bemutatására vállalkozik, középpontban a szalámigyárral, kitekintve ugyanakkor a család ausztriai és olaszországi aktivitására is, nem mellőzve azonban az előzmények bemutatását, mely a Friuliból induló emigráció rövid

áttekintését követően a párhuzamosan érkező, hasonló vállalkozásba kezdő friuli vállalkozók ismertetését is tartalmazza.

A témakörben végzett tudományos kutatómunka során abból a feltételezésből indultunk ki a Vidoni család és vállalkozásának debreceni jelenlétével kapcsolatban, hogy a 19. század második felében tömegessé váló olasz emigráció élénkítő hatást gyakorolt a magyar iparfejlődésre is, illetve ellátta annak munkelő-igényét, továbbá bizonyos szempontból hozzájárult annak új alapokra helyezéséhez. A gondolatot a levéltári forrásokból megismert debreceni szalámigyár működése és az itt dolgozó olaszok nagyobb létszáma vetette fel. Mivel az alapító család, majd munkásaik Olaszországon belüli konkrétabb származási helye már a kutatás kezdetén megállapítást nyert, annak bizonyítására törekedtünk, hogy megismerjük és meghatározzuk az észak-olaszországi Friuli kivándorlóinak kiemelkedő szerepét a magyarországi szalámiipar kialakulásában. A hipotézis helyességét a munka során azonosított további, Friuliból érkező vállalkozók tevékenysége látszott alátámasztani, mely az emigráció témakörében végzett elmélyültebb kutatásra ösztönzött. Tehát a folyamat és az összefüggések megismerése, a tömeges kivándorlás és a Magyarország területén létrejövő szalámigyárak közötti kapcsolatok, ezáltal a létrejövő üzemek közötti párhuzamok, hasonlóságok feltárása került a munka középpontjába. Ezek közül a debreceni üzem emelkedett ki, melynek meghatározó szerepe a gyár részletes történetének feldolgozását is lehetővé tette, a dolgozat témája ezért az üzemtörténet köré szerveződik, kiemelve a debreceni gyárat és a család helyi tevékenységét. Ahogy a munka címe is jelzi, a Vidoni Testvérek és Társaik történetéhez valóban hozzátartozik 'társaik' ismertetése is.

A disszertáció egyrészt egy hiányt igyekszik pótolni, felzárkózva azon szerzőkhöz, akik a friuli emigráció témakörében már számos írást megjelentettek és gyarapítani a legalább részben feldolgozott kivándorlási irányok sorát. A magyar húsipar történetéhez szintén újabb adatokkal kíván hozzájárulni a szalámigyártás kezdeteinek más szempontú bemutatásával, amellet, hogy eredményeivel a debreceni ipartörténetet is gazdagítsa.

2. Alkalmazott módszerek

A feldolgozás során a forrásanyag feltérképezése és megszerzése, valamint a legkülönbélebb információforrások rendszerezése, összefüggéseinek meghatározása adta a legnagyobb feladatot, mivel a téma feldolgozáshoz szükséges anyagok rendkívül sokrétűek. Ez többek között abból adódik, hogy a magyar és olasz közgyűjteményi rendszer egymást átfedő gyűjtőkörökkel rendelkezik, így a megfelelő források felkutatása nehézkes és időigényes. A felhasznált anyagok alapvetően a következő három kategóriába oszthatók: szakirodalom; közgyűjteményi, elsősorban levéltári és nem közgyűjteményi jellegű források.

A felhasznált források feltárása a történelem különböző segédtudományainak és azok módszereinek alkalmazásával volt lehetséges, a kutatás ezáltal egymástól távol eső, feltáratlan, illetve korábban összefüggésbe nem hozott forrásanyagokat vethetett össze. Fontos megemlíteni a kutatómunka során felhasznált anyagok kritikai elemzését, mely ezeket együttesen, objektív módon tette vizsgálat tárgyává mindamelllett, hogy a disszertáció a rendelkezésre álló adatok legteljesebb körű bemutatására és felhasználására törekedett. Az iparág történetével kapcsolatban ugyanis nincsenek átfogó jellegű feldolgozások, az elérhető írások pedig csak felületesen érintik a témát, ráadásul számos tévedést és elírást vesznek át és közölnek mind a kronológia, mind az összefüggések tekintetében. Az objektivitást a dolgozat a hivatalos dokumentációban fellelhető adatokra történő hivatkozásokkal igyekezett biztosítani, a szubjektívabb, esetleg kevésbé szakmai jellegű forrásanyagot pedig a legszigorúbb módon osztályozni és szelektálni.

Az emigráció leírásánál magát a folyamatot tartva meghatározónak nem tekintettük feladatunknak nagyszámú statisztika és különféle elemzések közlését, melyet több, a migrációs folyamatok ilyen jellegű bemutatására készült feldolgozás is megtett már az értekezés megszületését megelőzően. Viszont fontosnak tartottuk egy általános kép kialakítását a friuli emigrációról és annak magyar vonatkozásairól, kiemelve később a húsiparhoz kötődő bevándorlókat. A folyamat időkeretét tekintve a téma szempontjából legjelentősebb időszak, a tömeges kivándorlás első szakasza került középpontba, mely a 19. század utolsó negyedétől az I. világháborúig tartott. Ennek indoka, hogy a magyarországi bevándorlás ebben az időszakban tetőzött, ezen kívül a további emigrációs szakaszok kevésbé relevánsak a disszertáció témájának szempontjából, így azok bemutatásától eltekintettünk.

A gyáralapítások esetében a rendelkezésre álló hivatalos forrásból nyert adatok alapján vettük számba a korszakban alakult friuli szalámigyárat, azokról csak a legfontosabb működési adatokat említve, illetve a Vidoni családdal fennálló kapcsolatokat ismertetve. Az

egy-egy gyárak történetének részletesebb feldolgozása egyrészt szintén időigényes, további kutatómunkát igényelne, másrészt a források hiánya miatt egyes üzemtörténetek nehezen rekonstruálhatók, többek között mivel a *Központi Értesítő* adatai is csak 1876-tól kezdődően állnak rendelkezésre, s az ezt megelőzően keletkezett vállalkozások akár még bejegyzésre sem kerültek. Másrészt a csak néhány évig működő gyárak története kevésbé releváns és természetesen a rendelkezésre álló iratanyag mennyisége is kevesebb. Mindenképpen demonstrálandó azonban jelenlétük a folyamat jelentősége és a vállalkozások kapcsolatrendszerének bemutatása szempontjából. A Vidoni szalámiüzem leírásánál mind az előzményeket, mind a konkrét gyártörténetet illetően szükségesnek véltük a debreceni iparfejlődéssel és várostörténettel kapcsolatos adatok rövid ismertetését, hiszen enélkül a gyártörténet tárgyalásának alapja veszett volna el, továbbá a Vidoni helyzete a helyi húsiparban tevékenykedőkhöz viszonyítva így még szemléletesebb.

A felhasználható gazdaságtörténeti munkák alapvetően adatokra és statisztikákra koncentrálnak, a család- és társadalomtörténeti összefüggéseket, illetve a nem csak írott forrásokat kevésbé veszik figyelembe. A cégek történetének feltárásakor ezért a családi, társadalmi összeköttetéseket is vizsgálat tárgyává tettük a rendelkezésre álló információk erejéig. A feldolgozás során tehát komplex módszer alkalmazása vált szükségessé, mely az ügyviteli, pénzügyi vonatkozású iratanyagok mellett a legkülönbözőbb forrástípusokat (családi hagyatékban megmaradt dokumentumok, fényképek, visszaemlékezések, intejük, kéziratban fennmaradt helytörténeti jellegű kutatások) is felhasználhatóvá tette, melyek kiegészítik a cégtörténet adatait is. Így a családok és vállalkozók rokoni és üzleti kapcsolatainak feltárása során a legszükségesebb mértékben genealógiai kutatást is végeztünk. Ennek szükségességét igazolja egyrészt a 19. századi cégekre jellemző családi jelleg — mivel általában az újabb generáció vitte tovább az üzletet —, másrészt viszont a *chain migration* elvére alapozva a létrejövő gyárak tulajdonosainak és munkásaiknak összeköttetései. Hiszen társadalmi, nemzetiségi és gazdasági helyzetük az egymáshoz való kapcsolódási pontok kialakulásához vezetett. A korábban említetteknek megfelelően az utolsó részben kitértünk a család társadalmi-kulturális szerepvállalására is, mivel a korszakban jellemző volt a társadalmi pozíciók halmozása, jótékonyági és szakmai szervezetekben való részvétel, melyeknek bemutatása teljesebb képet eredményez egy-egy vállalkozás és annak működtetői életéről.

3. Eredmények

A friuli szezonális emigráció története a magyar nyelvű szakirodalomban feldolgozatlan, a téma kidolgozásához viszont elengedhetetlen volt ennek ismertetése. A disszertáció első része ezért a Friuliból induló és Bécsbe, illetve az Osztrák-Magyar Monarchia területére érkező, elsősorban szezonális jellegű emigráció leírásával alapozza meg a debreceni gyár létrejöttének előzményeit. A *cramârs* példáján keresztül ugyanis jól szemléltethető, hogy Friuliban évszázados hagyományokra tekint vissza az emigráció és a különböző vándormesterségek űzése. Már itt megfigyelhető továbbá az a szezonális is, mely a 19–20. században a Magyarországra érkező bevándorlók esetében is meghatározó tényező lesz. A kivándorlásban a *chain migration* elve érvényesült, mely az információs hálózatokhoz kötődött: az újabb és újabb kivándorlókat tehát a korábban emigráltak tapasztalatai vezérelték többek között azonos célterületek felé.

Az első világháborút megelőző öt évtized során a migrációs folyamat tömegessé vált, ugyanis a folyamatosan növekvő európai gazdasági — ipari-, agrár-, infrastrukturális — fejlődés hatalmas mennyiségű munkaerőt igényelt. A folyamatnak köszönhetően az emigráció a társadalmi és gazdasági élet motorjává vált; Friuli gazdasági fejlődése a szezonális munkásokon alapult, hiszen a kivándorolt lakosság külföldről jelentős összegű jövedelmet juttatott a tartományba. Az Alpokon túlra irányuló időszakos kivándorlás növekedésének és tömegjelenséggé válásának a korszakban zajló vasútépítések is különös módon kedveztek. A pontebbai vasút Béccsel való közvetlen összeköttetésének létrejötte után az utazás egyszerűbbé, gyorsabbá vált és amellet, hogy a Monarchia felé terelte a bevándorlókat, könnyebben elérhetővé tett távolabbi célterületeket is. A 19. század utolsó évtizedeiben a kivándorlás fő iránya a viszonylagos közelsége miatt is népszerű Osztrák-Magyar Monarchia lett, mely vezető pozícióját egészen az első világháborúig megtartotta. 1892 és 1894 között ráadásul a magyar területek élveztek elsőséget.

A következő fejezet a Magyarországra érkező friuli kivándorlókról közöl új adatokat a kutatás során azonosított személyek tevékenységi körét és térbeli elhelyezkedését figyelembe véve, eljutva a szalámiárusokig, majd a szalámikészítőkig, akiknek tevékenysége a korszakban újabb és újabb szalámigyárak megalapításáig vezetett. A tömegessé váló migrációs hullám nem volt előzmény nélküli hazánk területén, ugyanis a különböző mesterségeket űző friuliak magyarországi jelenléte már 1750 körül kimutatható. A szalámigyárak létrejöttének előzményeit a Monarchia fővárosában találjuk meg, hiszen számos friuli kivándorló elsődleges

célpontja Bécs volt: a 'Salamudschi-' vagy 'Salamutschi-mann' néven emlegetett itáliaiak olasz szalámit és sajtokat árultak a városban. Tevékenységük szoros kapcsolatban állt a hentesek és szalámikészítők mesterségével, hiszen többek között az ekkor létrejött szalámikészítő műhelyek, szalámigyárak termékeit árulták, hacsak nem foglalkoztak ők maguk is a termékek előállításával. A téli időszakban, az aratási munkák lezárulása után három-négyhónapos időtartamra számos, a disznóhús feldolgozásában jártas munkás emigrált Friuli hegyvidéki területeiről, akik osztrák, magyar és horvát gyárakban találtak munkát. Ekkor születtek a magyar fővárosban az első nagyobb üzemek, majd gyárak: a Piazzoni, a Dozzi, a Del Medico, de ismert a szegedi Facini és Orlando, szalámikészítők neve, valamint a gemonai Brollo fivérek és Giovanni Forgiarini üzemeinek tevékenysége is; utóbbi Tiani és társai felvásárlását követően a Pick cég tulajdonába került, mely szalámigyártási tevékenységének központját ezen a telephelyen alakította ki. A források alapján az említett üzemek mellett a győri Forgiarini és Halbritter-féle szalámigyár is jelentősebb számú friuli munkást foglalkoztatott.

A főbb központok és legfontosabb vállalkozók említését követően a kronológiai sorrendet és az ok-okozati összefüggéseket egyaránt követve a Boschetti család debreceni vállalkozásának áttekintő jellegű bemutatására kerül sor, melyre a Vidoni Testvérek és Társuk cég közvetlen előzményeként tekinthetünk. A Boschetti család jelenléte és tevékenysége jelen kutatásban azért kiemelendő, mivel a disszertáció középpontjában álló Vidoni család származási helyének közvetlen körzetéből indult, céljuk pedig szintén Debrecen volt. Szerteágazó tevékenységeik mellett szalámikészítéssel is foglalkoztak, melynek révén kapcsolatba kerültek a Vidoni fivérekkal, akik Boschetti visszavonulását követően átvették az ipart Debrecenben. A levéltári forrásoknak köszönhetően számos friuli származású munkavállalójukat sikerült azonosítani név és származási hely szerint.

A vállalkozók Debrecenbe érkezésének indoka a helyi adottságokra vezethető vissza. A szalámigyártási tevékenység meghonosítását ugyanis elősegítette, hogy a városban az országos viszonyokhoz hasonlóan a földrajzi adottságok, kiterjedt termőterületek, valamint a tradicionális állattenyésztés révén a mezőgazdaság által megtermelt nyersanyagokat feldolgozó iparágak telepedtek meg és fejlődtek. A rendelkezésre álló gyártási alapanyagok többek között a húsfeldolgozás létrejöttét, illetve fejlődését mozdították elő. A nagy kiterjedésű, mocsaras legelőknek köszönhetően a szatmári területek mellett a Hajdúságban alakult ki az országban a legnagyobb arányú disznóhizlalás: a város sertésállománya 1835 és 1845 között megduplázódott, majd 1851-ig ismét kétszeresére emelkedett. Így a 19. század közepére Debrecen a sertésenyésztés hazai központjává vált.

A disszertáció középpontjában álló cégtörténethez szorosan kapcsolódó első fejezet a Vidoni szalámigyár alapításának körülményeit tárgyalja, melyet a gyár működtetéséhez nélkülözhetetlen szezonális munkavállalók és a nemzetközi ismertségre szert tett termékek előállításához alkalmazott speciális munkafolyamatok bemutatása követ. A munkások név szerinti azonosítását a Vidoni család tulajdonában lévő főkönyv segítette, értékes adatokkal járulva hozzá a téma kibontásához. A munkakörülmények leírása korabeli feljegyzések alapján képet ad a korszak munkásainak helyzetéről, egyben a gyár belső életét is szemlélteti. A gyártási folyamat ismertetése pedig a világhírnévre szert tett Vidoni téliszalámi készítésének műhelytitkaiba enged betekintést, ismertetve a cég beszállítóit és partnereit, valamint az elkészült termékek fontosabb paramétereit a késztermék elszállításáig.

Mindezeket keretbe foglalja az üzem történetének részletességre törekvő bemutatása a megalapítástól kezdve a működés mérföldkövein, valamint a világháborúk viszontagságain keresztül egészen a megszűnésig, a debreceni város- és helytörténeti sajátosságokkal összefüggésben. A gyártörténet főbb szakaszai az alapítástól kezdve az első világháború időszakáig az I. világháború alatti helyzet, a két világháború közötti időszak a gazdasági világválságot megelőző és az azt követő évek bemutatásával, továbbá a II. világháború éveinek elemzése egészen az üzem 1950-es megszűnéséig tartanak. Ennek keretében megállapítást nyert, hogy a kezdeti fellendülést a világháborús időszak visszafogta, majd a mérsékelt növekedést a világgazdasági válság évei fékezték, ám a '30-as években ismét virágzásnak induló gyártás a céget a legnagyobb üzemek közé emelte. Sikeres működését a II. világháború eseményei törték meg ismételten, a gyártás azonban csak az államosítások következtében szűnt meg teljesen. A cégtörténet kitér az Ausztriában élő családtagok vezetése alatt álló himbergi üzem rövid történetére is, mely 1926-ban alakult és 1941-ig gyártott szalámit. A gyár működéséhez kapcsolódóan részletesebb ismertetésre kerül a cég szervezeti felépítése és az egyes egységek működése, majd a gyár sikeréhez hozzájáruló marketingtevékenység is, melyet a kutatás folyamán előkerült korabeli illusztrációk tesznek teljesebbé.

Az utolsó fejezet a téma lezárásaként a Vidoni cég ausztriai, elsősorban bécsi és olaszországi, főképp artegnaei tevékenységét és a família debreceni ágához köthető családtagjainak nem gazdasági területen betöltött szerepét is ismerteti, különös hangsúlyt fektetve a debreceni Olaszbarátok Monti Körének működésére. Vállalkozásaik egy része, mint a bécsi Domenico Vidoni nagykereskedése szorosabban kötődött a család debreceni gyárához, mások, mint a gemonai fűrésztelep pedig szélesebb körű befektetéseikre mutatnak példát.

A Vidoni család tagjainak Debrecen társadalmi-kulturális életében betöltött szerepe szintén fontos eleme a téma kidolgozásának, hiszen alapító tagjai voltak egy kulturális egyesületnek, az Olaszbarátok Monti Körének is. A kör a magyar-olasz kapcsolatok ápolása és az olasz nyelv megismertetésének és középiskolai tanításának szorgalmazása mellett számos rendezvényen képviseltette magát szervezőként vagy résztvevőként és többek között előmozdította olasz diákok részvételét a debreceni Nyári Egyetem kurzusain.

Összességében megállapítható, hogy a Monarchia területén a 19. század második felétől megélénkülő gazdasági élet, az ugrásszerűen fejlődő iparágakban kialakuló munkaerő-kereslet lehetőséget kínált messze földről ékező szakmunkások, mesteremberek elhelyezkedésére is. A korszakban igen erős magyar élelmiszeripar és a mezőgazdasági művelés korszerűsítésének köszönhetően szintén fejlődő állattenyésztés, ezzel összefüggésben a húsfeldolgozás is megújuláson ment keresztül. Ebben a folyamatban a Magyarország területére érkező friuliak központi szerepet játszottak. Az ekkor kifejlődő, helyi nyersanyagokon alapuló új iparág, a szalámigyártás azonban nemcsak a friuli szalámikészítők százainak, hanem a magyar munkavállalóknak is elhelyezkedési lehetőséget adott. A magyar szalámi pedig igen kedvelté vált a vásárlóközönség körében, melynek köszönhetően nemcsak a belső piacon, hanem világszerte is ismert és keresett terméké vált. A friuli üzemek tevékenysége jól láthatóan nemcsak ipartörténeti szempontból figyelemre méltó, hanem a migrációs folyamatok megértéséhez, a magyar-olasz kapcsolatok egy újabb részletének feltárásához is támpontokat nyújthat.

A Vidoni család több mint hat évtizedes debreceni jelenléte egyértelműen az egyik kiemelkedő jelentőségű részlete a friuliak magyarországi tevékenységének, mely nemcsak gazdasági téren befolyásolta a város életét. A családtagok részt vállaltak a városi közéletben is, a társadalmi-kulturális jellegű tevékenységük sem hanyagolható el Debrecenben. Vitathatatlan azonban, hogy elsősorban gyáruk megalapításával érték el legnagyobb eredményeiket, mely a Pick, a Herz és a Dozzi mellett nemzetközi szinten is ismertté tette a magyar húsfeldolgozást és annak kiváló minőségű termékeit, ötvözve a magyar alapanyagot a friuli szaktudással, melyek révén egyedülálló terméket hoztak létre.

A témakörben végzett tudományos kutatómunka során tehát igazoltuk, hogy a 19. század második felében tömegessé váló olasz emigráció hatást gyakorolt a magyar iparfejlődésre is, illetve ellátta annak növekvő munkaerő-igényét, továbbá hozzájárult egy új iparág kifejlődéséhez. Az észak-olaszországi Friuli kivándorlóinak kiemelkedő szerepe a magyarországi szalámiipar kialakulásában a dolgozatban feltárt adatok alapján megfelelően

bizonyítható, melyet számos Friuliból érkező vállalkozó tevékenységének ismertetése is alátámasztott részletesen mutatva be a debreceni Vidoni szalámigyár működését. A Magyarország területén létrejövő szalámigyárak közötti kapcsolatok, ezáltal a közöttük kialakult párhuzamok és hasonlóságok a rendelkezésre álló források alapján kimutathatók voltak. A kutatás során megismert források alapján a disszertáció a jövőben kibővíthető a magyarországi friuli jelenlét további elemzésével, más üzemtörténetek feltárásával vagy akár a friuliak Magyarországon témakör monográfiává fejlesztésével is.

Nyilvántartási szám: DEENK/214/2020.PL
Tárgy: PhD Publikációs Lista

Jelölt: Blaskó Barbara
Neptun kód: AZZZ46
Doktori Iskola: Történelmi és Néprajzi Doktori Iskola
MTMT azonosító: 10036537

A PhD értekezés alapjául szolgáló közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (6)

- Blaskó, B.:** Friuliak és a magyar szalámigyártás kezdetei. Utánkölés többedik kiadás,
In: Tudományos eredmények a nagyvilágból - bővített kiadás: Válogatás a Campus Mundi ösztöndíjasok tanulmányaiból. Szerk.: Tóth Bianka, Tempus Közalapítvány, Budapest, 25-30, 2019. ISBN: 9786155319648
- Blaskó, B.:** Friuliak és a magyar szalámigyártás kezdetei.
In: Tudományos eredmények a nagyvilágból. Válogatás a Campus Mundi ösztöndíjasok tanulmányaiból. Szerk.: Tóth Bianka, Tempus Közalapítvány, Budapest, 25-30, 2018. ISBN: 9786155319518
- Blaskó, B.:** "... salt, onest, lavorador!": Friuliak Magyarországon a 19-20. század fordulóján.
In: Lát(szó)tér : Fialat kutatók italianisztikai tanulmányai. Szerk.: Molnár Annamária, Ótott Noémi, Pál József, Szegedi Tudományegyetem Bölcsészettudományi Kar, Olasz Nyelvi és Irodalmi Tanszék, Szeged, 277-294, 2016. ISBN: 9789633065099
- Blaskó, B.:** Munkások a Vidoni Szalámigyárban.
In: Így kutattunk mi! Tudományos cikkgyűjtemény I.: A Nemzeti Kiválóság a Konvergencia Régióban Program ösztöndíjasainak tudományos cikkeiből / Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal, Közigazgatási és Igazságügyi Hivatal, Budapest, 164-165, 2015. ISBN: 9786158010016
- Blaskó, B.:** Vidoni János, lovag szalámigyáros.
In: Katolikusok Debrecenben 1715-2015. Szerk.: Takács József, Debrecen-Nyíregyházi Római Katolikus Levéltár és Könyvtár, Debrecen, 561-564, 2015. ISBN: 9786158024303
- Blaskó, B.:** "Vidoni szalámi világmárka" Bevezetés egy méltatlanul elfeledett üzem történetéhez.
In: Tavaszi Szél = Spring Wind : XVI. Tavaszi Szél Konferencia 2013. Szerk.: Keresztes Gábor, Doktoranduszok Országos Szövetsége, Budapest, 30-36, 2013. ISBN: 9789638956026

Idegen nyelvű, külföldi könyvrészletek (1)

7. **Blaskó, B.:** Il ruolo culturale della famiglia Vidoni alla vita della città di Debrecen.
In: Antropologie și studii culturale : perspective actuale / Alina Branda, Ion Cuceu, Cosmina Timoce-Mocanu, Editura Mega, Cluj-Napoca, 33-42, 2012. ISBN: 9786065433182

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (5)

8. **Blaskó, B.:** Friuli vállalkozók és vendégmunkások Magyarországon, különös tekintettel Debrecen iparára.
H-B M. Levélt. Évkv. 36, 171-187, 2019. ISSN: 0133-8528.
9. **Blaskó, B.:** Az artegnaí fecskék. Vendégmunkások Svájcban, Franciaországban és Németországban.
Klió. 27 (1), 50-55, 2018. ISSN: 1216-2965.
10. **Blaskó, B.:** Műhelyitkók a debreceni Vidoni Szalámigyárban.
Új nézőpont. 5 (4), 5-22, 2018. EISSN: 2064-7042.
11. **Blaskó, B.:** A debreceni Vidoni: Adalékok az üzemtörténehez, a gyár üzletpolitikája újabb források tükrében.
Hallg. Műhtanulm. 2, 20-31, 2013. ISSN: 2063-6024.
12. **Blaskó, B.:** Sornicótól Debrecenig: A Vidoni-szalámi története.
H-B M. Levélt. Évk. 32, 175-191, 2012. ISSN: 0133-8528.

Idegen nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (2)

13. **Blaskó, B.:** Friulani nell'industria ungherese con particolare riguardo alla città di Debrecen.
Ital. Debr. 25, 124-145, 2020. ISSN: 1219-5391.
DOI: <http://dx.doi.org/10.34102/itde/2019/5558>
14. **Blaskó, B.:** Dati sulla storia del salumificio "Fratelli Vidoni e Co." di Debrecen. La politica d'affari dell'azienda alla luce delle nuove fonti.
Ital. Debr. 19, 136-144, 2013. ISSN: 1219-5391.

Idegen nyelvű tudományos közlemények külföldi folyóiratban (2)

15. **Blaskó, B.:** Industriái furlans inte Rome calviniste. I fradis Vidoni a Debrecen.
Sot la Nape. 72 (1), 20-24, 2020. ISSN: 1120-8961.
16. **Blaskó, B.:** The Vidoni family in Debrecen (1884-1950).
An. Univ. Oradea, Istor. arheol. 23, 94-100, 2013. ISSN: 1453-3766.

További közlemények

Magyar nyelvű könyvrészletek (1)

17. Bitskey, I., ford. **Blaskó, B.**: Az Esterházy család tettei és kiválósága.

In: Esterházy Pál, a műkedvelő mecénás: egy 17. századi arisztokrata-életpálya a politika és a művészet határvidékén. Szerk.: Ács Pál, Reciti Kiadó, Budapest, 294-300, 2015. ISBN: 9789637341991

Magyar nyelvű tudományos közlemények hazai folyóiratban (1)

18. **Blaskó, B.**: IX. Piusz és az itáliai államok vámuniója.

Klió. 20 (4), 75-77, 2011. ISSN: 1216-2965.

A DEENK a Jelölt által az iDEa Tudóstérbe feltöltött adatok bibliográfiai és tudományometriai ellenőrzését a tudományos adatbázisok és a Journal Citation Reports Impact Factor lista alapján elvégezte.

Debrecen, 2020.06.30.

